

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR LATVIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

SUTARTIS DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR APSAUGOS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Latvijos Respublikos Vyriausybė, toliau vadinamos „Susitariančiosiomis Šalimis“,

- norėdamos plėtoti ekonominį bendradarbiavimą abiem pusėms naudingomis sąlygomis,
- siekdamos sukurti palankias sąlygas vienos Susitariančiosios Šalies investicijoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje,
- pripažindamos, kad tokių investicijų skatinimas ir abipusė apsauga bus palankios skatinti privataus verslo iniciatyvą bei prisidės prie abiejų Susitariančiųjų Šalių gerovės,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis Sąvokos

Šios Sutarties tikslais:

1. Sąvoka „investicija“ reiškia bet kurios rūšies turtą, investuotą vienos Susitariančiosios Šalies investitoriaus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal Susitariančiosios Šalies, kurioje atliekama investicija, įstatymus ir kitus teisės aktus, ir ypač, nors ne išimtinai, apima:

- a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą bei kitas turtines teises, tokias kaip hipoteka, užstatas, turto areštas ir analogiškas teises;
- b) akcijas, obligacijas ir kitas dalyvavimo bendrovėje formas;
- c) pretenzijas į pinigus, kuriuos naudojant buvo sukurta ekonominė vertė, arba pretenzijas į bet kokią veiklą, turinčią ekonominę vertę;
- d) autorines teises, pramoninės nuosavybės teises (tokias kaip patentai, prekių ženklai, pramoniniai pavyzdžiai ir modeliai, prekybiniai pavadinimai), know-how ir goodwill;
- e) valstybinio organo suteiktą bet kurią teisę ekonominei veiklai atlikti, įskaitant koncesijas gamtinių išteklių žvalgybai, gavybai ir jų panaudojimui.

Bet koks investuoto turto formos pakeitimas neturi įtakos investicijos kaip tokios traktavimui su sąlyga, kad tas pakeitimas yra padarytas pagal investiciją priimančiosios valstybės įstatymus.

2. Sąvoka „investitorius“ reiškia:

- a) Lietuvos Respublikos atžvilgiu:
 - (i) fizinius asmenis, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;
 - (ii) bet kuri ūkio subjektą, įsteigtą pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir įregistruotą Lietuvos Respublikos teritorijoje pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus;
- b) Latvijos atžvilgiu:
 - (i) fizinius asmenis, turinčius Latvijos Respublikos pilietybę pagal Latvijos Respublikos įstatymus;
 - (ii) juridinius asmenis, įskaitant bendroves, korporacijas, verslo asociacijas ir kitas organizacijas, kurie turi pagrindinę buveinę Latvijos Respublikos teritorijoje ir yra sukurti ar įsteigti pagal Latvijos Respublikos įstatymus.

3. Sąvoka „pajamos“ reiškia visas iš investicijų gautas sumas ir ypač, nors ne išimtinai, apima pelną, kapitalo apyvartos pajamas, palūkanas, dividendus ir autorinius honorarus.

Pajamos iš investicijų ir reinvesticijų apsaugomos ir traktuojamos taip pat, kaip ir pačios investicijos.

4. Sąvoka „teritorija“ reiškia:

a) Lietuvos Respublikos atžvilgiu: Lietuvos Respublikos teritoriją, įskaitant teritorinę jūrą ir bet kuriuos jūrinius ar povandeninius plotus, kuriuose pagal tarptautinę teisę Lietuvos Respublika gali naudotis jūros dugno, žemės gelmių ir gamtinių resursų tyrinėjimo, eksploatacijos ir saugojimo teisėmis;

b) Latvijos Respublikos atžvilgiu: Latvijos Respublikos teritoriją, taip pat jūrinius plotus, įskaitant jūros dugną ir podirvį, esančius šalia teritorinių vandenų išorinių linijų, kuriuose pagal tarptautinę teisę Latvijos Respublika naudojami suvereniomis tokių plotų gamtinių resursų tyrinėjimo ir eksploatacijos teisėmis.

2 straipsnis

Investicijų skatinimas ir priėmimas

Kiekviena Susitariančioji Šalis skatina kitos Susitariančiosios Šalies investitorius investuoti pirmosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje ir pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus priima tokias investicijas.

3 straipsnis

Investicijų apsauga ir traktavimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis visada teisingai ir lygiaverčiai traktuoja kitos Susitariančiosios Šalies investicijas, taip pat užtikrina jų visišką saugumą ir apsaugą savo teritorijoje.

Nė viena Susitariančioji Šalis vienašalėmis ar diskriminacinėmis priemonėmis netrukdo kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams valdyti, palaikyti, naudoti, pasinaudoti ar disponuoti investicijomis.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis pagal savo įstatymus ir tarptautines sutartis traktuoja kitos Susitariančiosios Šalies investicijas ne mažiau palankiai, negu bet kurios trečiosios Valstybės investicijas.

3. Šio straipsnio nuostatos nėra sudarytos taip, kad viena Susitariančioji Šalis privalėtų taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams palankumą, lengvatas ar privilegijas tokias pat, kokias ji teikia bet kurios trečiosios Valstybės investitoriams dėl:

a) esamo ar būsimo dalyvavimo muitų sąjungoje, bendroje rinkoje, laisvos prekybos zonoje, ekonominėje sąjungoje ar bet kuriose kitose regioninio ekonominio bendradarbiavimo formose;

b) esančių ar būsimų dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių arba kitų su apmokestinimu susijusių susitarimų.

4 straipsnis

Ekspropriacija ir kompensacija

1. Nė viena iš Susitariančiųjų Šalių neeksproprijuoja, nenacionalizuoja vienos Susitariančiosios Šalies investicijų kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje ar nesiima panašių priemonių (toliau vadinama „ekspropriacija“), išskyrus, kai:

a) tokia ekspropriacija atliekama įstatymų nustatyta tvarka visuomenės poreikiams;

b) tokia ekspropriacija yra nediskriminacinė;

c) yra suteikiama nedelsiama, adekvati ir veiksminga kompensacija.

2. Kompensacija, minima šio straipsnio 1 dalies (c) punkte, atitinka eksproprijuotų investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba kai artėjanti ekspropriacija tapo viešai

žinoma, ir yra išmokama nepagrįstai neatidėliojant. Į kompensaciją įeina palūkanos, skaičiuojamos nuo ekspropriacijos datos pagal LIBOR kursą. Kompensacija turi būti veiksmingai realizuojama ir laisvai pervedama.

3. Investitoriai, kurių turtas eksproprijuojamas, turi teisę į neatidėliotiną atitinkamų kitos eksproprijuojančiosios Susitariančiosios Šalies teisminių ar administracinių institucijų atliekamą peržiūrą, nustatyti, ar tokia ekspropriacija ir vėlesnė jos kompensacija atitinka šio straipsnio principus ir eksproprijuojančiosios Susitariančiosios Šalies įstatymus.

4. Vienos Susitariančiosios Šalies investitoriai, kurie patiria nuostolius dėl savo investicijų kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo, ypatingos padėties įvedimo, sukilimo, maišto ar kitų panašių įvykių, yra traktuojami tos kitos Susitariančiosios Šalies ne mažiau palankiai, negu bet kurios trečiosios valstybės investitoriai. Bet kokia sekanti iš to kompensacija yra išmokama nepagrįstai neatidėliojant ir yra laisvai pervedama.

5 straipsnis Pervedimai

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis užtikrina kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams, nepagrįstai neatidėliojant, laisvai konvertuojama valiuta pervedimą sumų, susijusių su investicijomis, ypač:

- a) kapitalo bei papildomų sumų investicijoms palaikyti ar plėsti;
- b) pajamų, pelno, palūkanų, dividendų ir kitų einamųjų įplaukų;
- c) įplaukų, gautų visiškai arba iš dalies likvidavus investicijas;
- d) lėšų, skirtų reguliariai gaunamoms ir dokumentais įformintoms, su investicijomis tiesiogiai susijusioms paskoloms apmokėti;
- e) kompensacijų, numatytų 4 straipsnyje;
- f) vienos Susitariančiosios Šalies piliečių, kuriems yra leista dirbti su investicijomis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, uždarbių.

2. Pervedimai laisvai konvertuojama valiuta yra atliekami nepagrįstai neatidėliojant pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo atlikta investicija, nustatytą tvarką.

3. Susitariančiosios Šalys išipareigoja šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems pervedimams taikyti tokį pat palankų režimą, kuris taikomas bet kurios trečiosios valstybės investitorių pervedimams, susijusiems su investicijomis.

6 straipsnis Subrogacija

1. Jeigu viena iš Susitariančiųjų Šalių ar jos paskirta Agentūra („pirmoji Susitariančioji Šalis“) apmoka pagal garantiją, kurią buvo suteikusi kitos Susitariančiosios Šalies („antrosios Susitariančiosios Šalies“) teritorijoje esančiai investicijai, antroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

- a) kompensaciją gavusios šalies visų teisių ir pretenzijų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai pagal įstatymą arba teisinį sandorį, ir
- b) kad subrogacijos būdu gautomis teisėmis ir pretenzijomis pirmoji Susitariančioji Šalis naudojasi tokiu pat lygiu, kaip ir kompensaciją gavusi šalis.

2. Pirmoji Susitariančioji Šalis įgauna teisę visais atvejais būti vienodai traktuojama:

- a) dėl jos subrogacijos būdu gautų teisių ir pretenzijų, ir
- b) dėl gautų apmokėjimų, susijusių su tokiomis teisėmis ir pretenzijomis, kaip turėjo teisę pagal šią Sutartį būti traktuojama kompensaciją gavusi šalis už padarytas investicijas ir su jomis susijusias pajamas.

7 straipsnis

Ginčai tarp vienos Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus

1. Pranešimas apie ginčą dėl investicijų tarp vienos iš Susitariančiųjų Šalių ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus pateikiamas raštu. Jame investitorius turi pateikti Susitariančiajai Šaliai, kurios teritorijoje atlikta investicija, išsamią informaciją. Jeigu įmanoma, šalys stengiasi išspręsti nesutarimus draugiško susitarimo būdu.

2. Jei po raštiško pranešimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje, tokio ginčo nepavyko išspręsti per šešis mėnesius, bet kuriai šaliai paprašius ir pagal investitoriaus pasirinkimą ginčas yra perduodamas spręsti:

- *ad hoc* arbitražiniam teismui, sudaromam pagal Jungtinių Tautų tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles, priimtas 1976 metais; arba

- Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (ICSID), veikiančiam pagal 1965 m. Konvenciją dėl investicinių ginčų tarp atskirų valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo pagal ICSID Arbitražo teismo tvarkos taisykles, jeigu abi Susitariančiosios Šalys yra prisijungusios prie šios Konvencijos.

3. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiem ginčo šalims. Kiekviena Susitariančioji Šalis vykdo sprendimus pagal savo įstatymus ir pagal 1958 m. Niujorko Konvenciją dėl užsienio arbitražinių sprendimų pripažinimo ir vykdymo (Niujorko Konvencija), jeigu abi Susitariančiosios Šalys yra šios Konvencijos narės. Arbitražas vyksta Valstybėje, kuri yra Niujorko Konvencijos narė.

8 straipsnis

Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių

1. Bet kuris ginčas tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šios Sutarties aiškinimo ar taikymo, kiek tai įmanoma, sprendžiamas diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu Susitariančiosios Šalys negali susitarti per šešis mėnesius nuo ginčo tarp jų pradžios, tai jis, bet kuriai Susitariančiajai Šaliai paprašius, gali būti perduotas Arbitražiniam teismui.

3. Arbitražinis teismas sudaromas kiekvienu atskiru atveju tokiu būdu. Per du mėnesius nuo datos, kai viena iš Susitariančiųjų Šalių gavo pranešimą iš kitos Susitariančiosios Šalies apie prašymą ginčą perduoti spręsti arbitražui, kiekviena Susitariančioji Šalis paskiria po vieną arbitražą. Šie du arbitražai dviejų mėnesių laikotarpiu išsirenka trečiąjį arbitražą, kuris yra trečiosios valstybės pilietis. Pastarasis arbitražas, pritarus abiem Susitariančiosioms Šalims, tampa Arbitražinio teismo Pirmininku.

4. Jeigu per laikotarpius, nurodytus šio straipsnio 3 dalyje, Arbitražinis teismas nebuvo sudarytas, nesant kito susitarimo, bet kuri Susitariančioji Šalis gali kreiptis į Tarptautinio Teismo Prezidentą, prašydama atlikti reikiamus paskyrimus. Jeigu Prezidentas yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba negali atlikti minėtos funkcijos dėl kitų priežasčių, atlikti reikalingus paskyrimus yra kviečiamas Tarptautinio Teismo Viceprezidentas. Jeigu Viceprezidentas yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba jis taip pat negali atlikti nurodytų funkcijų, tai kreipiamasi į kitą pagal vyresnybę Tarptautinio Teismo narį, kuris nėra kurios nors iš Susitariančiųjų Šalių pilietis, atlikti reikalingus paskyrimus.

5. Arbitražinis teismas, vadovaudamasis šios Sutarties nuostatomis ir tarptautinės teisės normomis, pats nustato savo darbo tvarką. Arbitražinis teismas sprendimus priima balsų dauguma. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiem Susitariančiosioms Šalims.

6. Kiekviena Susitariančioji Šalis apmoka savo Arbitražinio teismo nario ir jos atstovavimo arbitražo procese išlaidas; Pirmininko ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys dengia po lygiai. Tačiau Arbitražinis teismas gali nuspręsti, kad didesnę išlaidų dalį turi padengti viena iš dviejų Susitariančiųjų Šalių ir toks sprendimas privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims.

9 straipsnis

Didesnio palankumo sąlygos

Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies vidaus įstatymai arba įsipareigojimai pagal tarptautinę teisę, galiojantys dabar ar priimti vėliau, teikia kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijoms palankesnes sąlygas negu šios Sutarties sąlygos, tai taikomos tos palankesnės sąlygos.

10 straipsnis

Konsultacijos ir pasikeitimas informacija

Bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu kita Susitariančioji Šalis nedelsdama turi sutikti surengti konsultacijas dėl šios Sutarties sąlygų aiškinimo ar taikymo. Bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu turi būti keičiamasi informacija, susijusia su įstatymais, norminiais aktais, sprendimais, administracine praktika ar procedūromis ar politika, kurią kita Susitariančioji Šalis gali taikyti šioje Sutartyje aptartoms investicijoms.

11 straipsnis

Pataisos

Šios Sutarties įsigaliojimo metu arba bet kuriuo metu vėliau šios Sutarties nuostatos gali būti keičiamos tokiu būdu, kaip susitaria Susitariančiosios Šalys. Pataisos įsigalioja tada, kai Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai apie visų tų pataisų įsigaliojimui reikalingų konstitucinių procedūrų įvykdymą.

12 straipsnis

Sutarties įsigaliojimas, trukmė ir nutraukimas

1. Ši Sutartis įsigalioja nuo tos datos, kai Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai apie tai, kad visi konstituciniai reikalavimai, būtini, kad ši Sutartis įsigaliojotų, yra įvykdyti.

2. Ši Sutartis sudaryta penkiolikos (15) metų laikotarpiui. Pasibaigus šiam 15 metų periodui, ji galios ir toliau, kol nepraeis 12 mėnesių po dienos, kada viena iš Susitariančiųjų Šalių raštu pranešė kitai apie šios Sutarties nutraukimą.

3. Investicijoms, atliktoms iki šios Sutarties nutraukimo, dar penkiolika (15) metų tebegalioja šios Sutarties 1-11 straipsnių nuostatos.

Sudaryta Vilniuje 1996 m. vasario 7 d., dviem egzemplioriais, kiekvienas jų lietuvių, latvių ir anglų kalbomis, visi tekstai vienodos teisinės galios. Kilus nesutarimams, remtis tekstu anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

LATVIJOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU
